

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 10.

Stockholm den 10 Mars 1910.

3:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 3/4 " . . . " 3: 50 1 " . . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53, Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11-12. Sthlm 1910, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	--	---	---

Fredrika-Bremer-Förbundet utarbetar plan till kvinnlig yrkesskola i Stockholm.

I november månad förra året gick genom hufvudstadspressen en notis af innehåll att drätselnämndens första afdelning beslutat tillstyrka hos stadsfullmäktige beviljandet af ett årligt anslag å 15,000 kr. till förening eller enskild person, som vore intresserad af att upprätta en yrkesskola för kvinnor i Stockholm.

Drätselnämnden hade haft under pröfning stadsfullmäktiges yrkesskolekommitterades betänkande af februari 1906 men ansåg ej den nuvarande tidpunkten lämplig att anordna kommunal yrkesundervisning i den utsträckning som kommitterade angifvit utan föreslog, att kommunen i första hand skulle upprätta endast två yrkesskolor, nämligen en för träarbeten och en för metallarbeten. För att tillgodose undervisningen i de speciellt kvinnliga yrkena anvisade nämnden tills vidare den utvägen att bevilja ett årligt anslag från kommunen, under förutsättning att det enskilda initiativet åtog sig resten. Att tanken på den kvinnliga yrkesskolan i dessa knappa penningtider ej helt sköts undan, får måhända till en del tillskrivas de framställningar, som från åtskilliga kvinnoföreningar gjorts till stadsfullmäktige med framhåfvande af behovet och betydelsen af att en fackmässigt ordnad undervisning äfven komme de unga flickorna till godo för att höja deras yrkes-

skicklighet och för dem öka möjligheten till framgång på de olika praktiska arbetsområden, där de söka sin utkomst.

Fredrika-Bremer-Förbundet, som alltsedan sitt stiftande sökt verka för den kvinnliga ungdomens rationella och grundliga utbildning för kommande arbetsuppgifter, har under de senaste åren ägnat särskild uppmärksamhet åt frågan om kvinnlig yrkesskola och sökt att genom föredrag och i skrift bana väg för denna tankes omsättande i verklighet. Det var därför näppeligen att vänta, att förbundet skulle lämna drätselnämndens ofvan meddelade förslag obeaktadt. Så skedde ej heller. — F.-B.-F:s styrelse har i dagarna kunnat ingå till Stockholms stadsfullmäktige med en plan till kvinnlig yrkesskola, och styrelsen har i samband härmed hemställt att för den händelse ett årligt anslag å 15,000 kr. beviljas i öfverensstämmelse med drätselnämndens förslag, dessa medel måtte tilldelas Fredrika-Bremer-Förbundet för anordnande af yrkesundervisning åt kvinnor.

Det af F.-B.-F. framlagda förslaget till kvinnlig yrkesskola har utarbetats af en kommitté, hvars medlemmar varit folkskollärarinnan fröken M. Aspman, föreståndarinnan för F. V. O:s slöjdfdelning, fröken G. af Klintberg, föreståndarinnan för Kvinnliga Yrkeskolan i Göteborg, fröken M. Nordenfelt, F.-B.-F:s

Promenaddräcker och Kappor

Vår stora mellangenre rekommenderas.

Elegant smak! Solidt arbete! Förmånliga priser!

GUSTAF HOLMBLOMS KAPPAFFÄR, NORRMALMSTORG

O. C. Månsson

byråföreståndarinna, fröken A. Thorstenson, F.-B.-F:s f. d. sekreterare, fröken S. Ulrich samt föreståndarinnan för Svensk Hemslöjd, fröken L. Zickerman. I en del af kommitténs arbete har skolköksinspektisen, fröken K. Hesselgren deltagit såsom sakkunnig.

Vid uppgörandet af förslaget ha kommitterade framför allt haft i sikte att lägga undervisningen på sådant sätt att den skulle komma att bibringa en fackmässig och så vidt möjligt fullständig utbildning i de yrken planen omfattar. Att detta är afsikten framgår tydligt däraf att det yttersta målet för samtliga tre-åriga kurser — de må omfatta linnesöm, klädsöm eller skradderisöm — är att uppnå den skicklighet som torde komma att fordras för erhållande af gesällbref inom yrket.

Det kan i detta sammanhang vara af intresse att påpeka att för närvarande endast ett mycket inskränkt antal kvinnor i Stockholm äro i besittning af Handtverksföreningens gesällbref. Urmakarefacket lär kunna uppvisa en kvinnlig gesäll och skraddarfacket jämt lika många, under det att beklädnadsyrkena i öfrigt ej ha någon. Det vore gifvetvis alldeles oriktigt att bedöma kvinnornas skicklighet inom de olika handtverken efter antalet gesällbref, som tilldelats inom respektive fack sysselsatta kvinnor, eller att på grund af frånvaron af kvinnliga gesäller inom så godt som alla beklädnadsbranscher sluta till en låg ståndpunkt af kvinnornas yrkesskicklighet på dessa områden. Äfven den kunnigaste arbetare erhåller ej gesällbref med mindre än att han eller hon ansöker därom hos Handtverksföreningen. Naturligt är dock att det skulle vara till båtad för såväl de kvinnliga sömnadsyrkena som deras utöfvare om det blefve brukligt att gesällprof aflades i dessa fack. Otvifvelaktigt skulle ifrågavarande yrken härigenom stiga i anseende, och kanske vore det möjligt att på den vägen komma till lifs en mycket utbredd uppfattning att de speciellt kvinnliga facken inom beklädnadsbranschen ej skulle kräva så synnerligen grundlig utbildning. Det var denna beklagliga synpunkt som gjorde sig gällande inom den kungliga lärlingskommittén och tog sig uttryck däri att de kvinnliga yrkena helt och hållet förbigingos i det lagförslag, hvori denna kommittés arbete resulterade. Utelämnandet har emellertid blifvit behörigen påpekadt, och det är därför att hoppas att det förslag till lärlingslag, som en gång kommer att föreläggas riksdagen, skall uppvisa en större och lyckligare fullständighet i detta stycke.

Fredrika-Bremer-Förbundets yrkesskolekommitté ha alltså i första hand velat nå upp till en fackmässig utbildning i de yrkesgrenar som ingå i undervisningsplanen, och dessa grenar äro linne-, klännings- och skradderisöm. I samtliga fack föreslås treåriga kurser, afsedda att pågå under veckans sex arbetsdagar. Linnesömnadskursen sådan den är föreslagen omfattar tillverkning af dam-, barn- eller herrunderkläder samt förfärdigande af barnkläder. I klädsömnadskursen göres början med att sy

bluslif, kjolar och flickklänningar och avslutas med tillverkning af finare klänningar. Den i skolplanen ingående skradderisömnaden inbegriper förfärdigande af västar, byxor samt gosskläder. — Specialisering inom de olika yrkesgrenarne är tillåten endast sedan elev nått en viss färdighet inom ifrågavarande yrkes grundlinjer. På högsta stadiet utföra eleverna själfständigt arbete och inom linne- och klänningsömnadskursen delvis efter modeller af egen komposition.

Vid sidan af denna utbildning i sömnadsyrkena ingår i skolans första årskurs, som är gemensam för eleverna i samtliga sömnadskurser, äfven undervisning i husliga sysslor, såsom matlagning, tvätt och strykning. Hvarje elev ägnar hälften af sitt första år i skolan åt husligt arbete och erhåller under den tid hon deltar i hushållningskursen fri middag och möjligen äfven frukost. Afsikten med hushållsgöromåls införande i yrkesskolans plan är tvåfaldig. Denna undervisning vill nämligen dels bibringa den insikt i ett hems skötande, som är oumbärlig för hvarje kvinna, dels lägga den nödvändiga grunden till en verklig yrkesutbildning i det husliga facket. Kommitterade ställa i utsikt, att högre kurser i matlagning, tvätt och strykning skulle kunna anordnas uti Sophiahemmets kök och dess blifvande tvättinrättning. Dessa högre kurser skulle utgöra en omedelbar fortsättning af den undervisning i husliga göromål, som meddelats under första året i yrkesskolan.

I närmaste anslutning till det praktiska arbetet pågår enligt kommitterades förslag under yrkesskolans samtliga årskurser teoretisk undervisning. Denna omfattar modersmål, ekonomi, hygien, samhällslära, materiallära, teckning, samt under första året äfven födoämneslära och tvätteori.

Såsom redan nämnts sträcka sig treårskurserna öfver veckans sex arbetsdagar och undervisningen är ämnad att pågå 7 à 8 timmar dagligen. Dessa kurser gå under namn af *sexdagarskurser*. De uppställda villkoren för inträde äro, att ha fyllt 14 år och fullständigt ha genomgått Stockholms folkskolor eller äga motsvarande kunskaper, samt att förete frisk- och frejdebetyg.

För att tillgodose behovet af yrkesutbildning hos personer, som ej äro i tillfälle att ägna hela sin dag åt skolan, föreslås valfria och skarpt specialiserade *aftonkurser*, hufvudsakligen afsedda för sådana deltagare, som redan äro anställda inom något af de yrken skolans undervisning omfattar. Äfven korta kurser i hushållsgöromål förläggas till kvällarna, d. v. s. tiden kl. 7—9 e. m.

Den uppgjorda timplanen lägger, enligt hvad som meddelas i förslaget, intet hinder i vägen för inrättandet af ännu ett slag af kurser, nämligen *endagskurser*. Dessa skulle under förutsättning af tillräcklig anslutning kunna förläggas till lördagarna.

Enligt kommitterades förslag skola yrkesskolans elever för den undervisning de åtnjuta erläggas ter-

Juvel- Guld- & Emalj arbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Svea Handskmagasin,
 Norrlandsgatan 5.

Kulörta glacé från 1,75, getskinn 2,75. Vllefodrade tumhandskar 2,75. Långa balhandskar 15 %, långa silkesvantar 20 %, pälsfordade herrhandskar 20 % under de vanliga priserna.

minsafgifter, dock är ett större antal platser beräknadt för elever, som betala half afgift, samt för frielever.

För att helt utnyttja lokalerna och äfven för att bereda skolan en inkomst, föreslås att vid sidan af den egentliga yrkesskolan inrätta kortare kurser i linne- och klänningssömnad för mera bemedlade elever, som äro i tillfälle att betala det för dylik undervisning gängse priset. Sådana kurser skulle förläggas dels till tiden kl. 12—3 e. m., dels till kl. 6—8 e. m. Det senare slaget af kurser, i planen kallade *eftermiddagskurser*, äro afsedda för personer, som under dagens tidigare timmar äro upptagna af sitt arbete. Yrkesskolan beräknas under första året kunna mottaga 158 elever, och för dessas undervisning skulle erfordras en föreståndarinna och 5 lärarinnor med full tjänstgöring samt en del extra krafter. Bland lärarpersonalen ingår en gymnastiklärarinna, som meddelar en halftimmes gymnastik 5 dagar i veckan åt sexdagarseleverna. Under tredje året har det antal lärjungar, som skolan kan mottaga, stigit till 230 och det erforderliga antalet fast anställda lärarinnor till 12.

Samtidigt med öfverlämnandet af den plan till kvinnlig yrkesskola, för hvilken här i korta drag redogjorts, har Fredrika-Bremer-Förbundets styrelse ingått till Stockholms stadsfullmäktige med en skrifvelse, hvori styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige under förutsättning att ett årligt anslag å 15,000 kr. beviljas till yrkesundervisning åt kvinnor måtte öfverlämna denna summa till F.-B.-F för upprättande och drifvande af en kvinnlig yrkesskola i enlighet med det inlämnade förslaget. Det är att hoppas att stadsfullmäktige bevilja denna hemställan.

Under alla omständigheter bör den plan till kvinnlig yrkesskola, som genom F.-B.-F:s försorg framkommit, bli till ledning och gagn vid lösningen af den viktiga frågan om flickornas yrkesutbildning. Och det kan icke nog ofta framhållas, att denna fråga hör till dem, som inom den närmaste framtiden böra föras till ett lyckligt slut.

Vår rösträttsfråga.

Interpellation angående utredningen.

Den af 1906 års riksdag begärda utredningen angående den kvinnliga rösträttsfrågan, på hvilken afslutande det alltjämt väntas — enligt statsministerns yttrande till ordföranden och v. ordföranden i Landsföreningens för K. P. R. verkställande utskott i december 1909 skulle detta dock vara att motse under riksdagens innevarande treårsperiod! — har förliden fredag i Andra kammaren berörts af hr Lindhagen, som anhöll om kammarens tillstånd att till statsministern framställa en interpellation om saken.

Efter att ha påpekat, att den icke afslutade utredningen från vissa håll användts som förevändning att afslå väckta förslag om politisk rösträtt för kvinnor, formulerade hr Lindhagen sin interpellation som följer:

1) Hvilket öde hvilar för närvarande öfver den igångsatta utredningen om kvinnornas politiska rösträtt och hvilka ämnen anses af regeringen ännu kunna och böra utforskas utöfver dem, som belysts genom den i ämnet redan publicerade statistiska utredningen?

2) Behjartar regeringen angelägenheten, att förvarande utredning må så snart som möjligt fullbordas, och finnes utsikt att dess igångsatta fortsättning måhända afskrifves såsom obehöflig eller åtminstone rimligen begränsas och i hvarje fall före detta års utgång bringas till afslutning?

Vi våga väl knappast hoppas, att utvägen att afskrifva utredningens fortsättning såsom obehöflig kommer att anlitas, som bekant kunna pågående utredningar vara särdeles behöfliga och nyttiga, och denna har ju redan visat sig vara det, användbar som den är för att undanskjuta en viktig frågas lösning på obestämd tid. Att utredningens afslutning skulle kunna färdigbringas med innevarande års utgång är af samma skäl föga att hoppas på. Från högsta håll har ju också en längre tidsrymd redan angifvits. Man väntar emellertid med spänning på statsministerns svar på interpellationen.

Stockholms kvinnliga stadsfullmäktigekandidater.

För första gången, med undantag af ett redan förrättadt fyllnadsval i Helsingborg, pågå nu i vårt land kommunala val, vid hvilka kvinnor kunna ifrågakomma som kandidater — stadsfullmäktigevalen i Stockholm, hvilka togo sin början i går. Med lifligt och aktivt intresse ha kvinnorna deltagit i valförberedelserna, och de kvinnliga ledamöterna i de kommunala kretsstyrelserna ha, i likhet med sina manliga kolleger, varit strängt upptagna af sammanträden och möten. Kandidatnämningen här, så vidt det när detta skrives är bekant, hvad kvinnorna vidkommer efter afsägelser från ett par håll resulterat i att 8 kandidater uppställts, 1 af Allmänna Valmansförbundet, 1 af socialdemokraterna samt 6 af Frisinnade Valmansföreningen. Fördelningen inom de olika kretsarna ställer sig som följer: Inom 1:sta kretsen, Nikolai och Maria församlingar, hvars val när detta läses redan försiggått, har af liberalerna uppställts folkskolelärarinnan fröken Maria Olsson, ordförande i Hvita Bandets Södra förening och som därpå framgår ifrig nykterhetsvän. I 2:dra kretsen, Klara och Kungsholmen, står fil. kand. fröken Axianne Thorstenson, Fredrika-Bremer-

HASSELBACKENS

blandning rekommenderas som ett utmärkt godt
delikatesskaffe.

Plantage-Kaffebränneriet,

Humlegårdsgatan 20 - Stockholm.

Rikst. 36 68.

Allm. 54 41.

Förbundets byråföreståndarinna, likaledes på de frisinnades lista. Inom 3:dje kretsen, Adolf Fredriks, Jakobs och Johannes församlingar, uppställas folkskollärarynna fröken Cecilia Francke, äfven hon varm nykterhetsvän, som liberalernas kvinnliga kandidat. 4:de kretsen, Gustaf Vasa och Matteus, har tvänne kvinnliga kandidater, fru Emilia Broomé, Centralförbundets för Socialt Arbeta byråföreståndarinna, tillhörande liberalernas lista, samt afärsinnehafvarinnan fröken Gertrud Månsson, socialdemokrat. I 5:te kretsen, Engelbrekts, Hedvig Eleonoras och Oscars församlingar, uppställas äfven tvänne kandidater, skolköksinspektrisen fröken Kerstin Hesselgren, liberal, samt amanuensen vid kungl. Biblioteket fil. d:r Valfrid Palmgren, konservativ. I 6:te kretsen, Katarina, är folkskollärarynna fröken Ida Johansson uppställd af liberalerna.

Huru utgången af valen kommer att gestalta sig kan naturligtvis ej med visshet förutsägas, men efter allt att döma kan man, på grund af ordningsföljden på vallistorerna, antaga att flertalet kvinnliga kandidater komma att bli valda. En och annan kandidatur synes oviss på grund af namnplaceringen, denna viktiga faktor vid de proportionella valen. Mot denna hjälper icke namnets goda klang i och för sig. Kvinnorna böja sig dock för partiernas mycket berättigade anspråk på att sätta gamla, beprövade stadsfullmäktigenamn på de första platserna, men det kvarstår att önskligt vore, att af de goda kvinnliga namn, som blifvit uppsatta af de respektive partierna, de flesta ginge in; det kan med säkerhet sägas, att dessa kvinnor hvar på sitt område skulle göra en god och värdefull insats i ordnandet af det samhälles angelägenheter, för hvilket intressen de, innan de ännu kunde hedras med offentliga kommunala uppdrag, redan i det enskilda arbetat med uppoffring af tid och krafter.

Från världens rösträttsfält.

Från andra sidan jordklotet komma nu buden till oss om hvad människor där göra och låta, icke fullt så snabbt, men med lika stor säkerhet som från närmasse grannland. Det är underbart, det är samfärdselns förtjänst! Det är den som — kanske framtvingad, kanske framtvingaren af världens utveckling — i alla händelser visat den hvita rasen dess expansiva förmåga och mer och mer lär den inse att den, trots tillfälliga åtskillnader, dock består af likar. Och, med förbigående af all speciell historik, kan man därjämte konstatera, att denna lätta samfärdsel åt ett håll mynnat ut i de världsföreningar af olika slag och arter som finnas, hvilka föreningar, i många fall åtminstone bildat sig omkring idéer, som ännu äro så att säga i uppkomst, idéer, som hålla på att breda ut sig och eröfra världen. Emellanåt afse dessa idéer blott den del af världen, där det finns riksförsamlingar och politisk rösträtt, såsom vår egen idé!

Det är då också fullt följdriktigt och i sin ordning,

liksom det är en källa till ständig glädje och maning till ständig, otålig hoppfullhet för de länders kvinnor som äro mer eller mindre långt från sitt mål, att såväl de, som nyss ha nått det, som ock de, hvilka ha fått se frukten däraf, alltjämt stå kvar i Världsföreningen för K. P. R., den Internationella rösträttsalliansen.

Däraf kommer det sig att vi från Australien, där kvinnorna icke längst — det är i Wyoming, där de fingo sin rätt 1869 — men i utsträcktaste mån deltagit i samhällsarbetet, få ett meddelande, som i högsta grad måste förgna alla vänner af K. P. R.

Knappast en månad förgår, säges det, utan att K. P. R. omtalas och förkunnas i riksförsamlingarna, i föredrag i tidningarna, och dess sista triumf är den resolution de båda kamrarna i Statsförbundets gemensamma parlament enhälligt antagit: Resolutionen föreslogs af d:r William Maloney, samme man som väckte första motionen i Australien om K. P. R. i Victoria 1889 och lyder sålunda: "Denna kammare intygar: 1:o, att reformen efter sexton års erfarenhet af K. P. R. i olika delar af Australien och nio års dylik i det gemensamma parlamentet har förverkligat alla förhoppningarna hos dem som understödt den och vederlagt alla de farhågor och förutsägelser om olyckor som uttalats af motsärdarna därtill; 2:o att, såsom dess förespråkare förutsett, hafva verkningarna af reformen varit a) att så småningom inge kvinnorna känslan af ansvarighet i allmänna angelägenheter och b) att bringa framåt den sociala lagstiftningen och den som angår familjelifvet; 3:o, att Australiens erfarenhet öfvertygar denna kammare, att an'agandet af K. P. R. helt enkelt är att till politikens område öfverflytta den regeringsprincip, som visat sig medföra de bästa resultaten inom hemmets sfär — mäns och kvinnors samarbete för den enskilda och allmänna välfärden."

Resolutionen mottogs af bifall i båda kamrarna, och referenten, Miss Vida Goldstein, som själf blifvit uppställd som senatskandidat vid parlamentsvalen i Victoria nu i mars, tillägger med ett humoristiskt löje: Nu finns det icke i någondera kammaren någon moiståndare till K. P. R., de fles'a af dem, som förr voro emot oss, bli nu nästan stötta, om vi påminna dem därom, och de andra tro, att de alla uppträdde och talade till förmån för K. P. R.

Från den ena och till den andra af de fjärran staterna går tanken. Kvinnornas krets är sluten kring jordens ring, och genom deras egna tidningar och än mera genom berättelserna till Jus Suffragii meddelas de underrettelser om dem själfva, som synas dem viktigast.

Det är främmande röster af personer med främmande namn, men dessa röster orda om samma sak. Mrs Oona Ancketill från Sydafrika omtalar sålunda hur det gått med en motion om K. P. R. i Natal. Frågan föll, som det gått i andra länder, men den föll framåt, som det också gått, och utan egna reflektioner sänder hon ett utdrag af tidningen "Natal Advertiser". I Lagstiftande kåren i Natal, berättas det däri, hade Mr C. Haggan väckt motion om att ändra koloniens vallag därhän att utesluta ordet "manliga" (förmodligen framför

Köp Oskummad mjölk direkt

hemsänd i plomberade kärl till 17 öre pr liter.

AKTIEBOLAGET MEJERIET VICTORIA

Riks 770. — Kungl. Hofleverantör — Allm. 69 37.

H. G. Söderbergs Import A.-B.

Skeppsbron 26, Stockholm.

Prima Antracit, Hushållskol, Coques o. Poley-Briketter.

Rikstel. 575, 59 14, 118 12.

Allm. tel. 1282, 2582, 451.

medborgare) för att bereda koloniens kvinnor rättighet att rösta. Motionen afslögs visserligen; men med ett vida gynnsammare resultat för sin upphofsman än 1904, då frågan om K. P. R. först väcktes af Mr Henry Anketill.

Det låter som sagor och äventyr, då det talas om rösträttsföreningar i Durban, i Mauritzburg, i Bloemfontain och andra ställen, hvilkas namn man annars känner blott från missionshistorier och krigföringar. Men de finnas i alla fall, och för att de kvinnor, som vaknat till rösträttsintresset inom dessa vidsträckt koloniområden, skola kunna nå någon samverkan, ha de enat sig till en Sydafrikansk Rösträttsallians, och genom sin nationalkommitté, som ombesörjer de särskilda koloniföreningarnas gemensamma angelägenheter och sänder representanter till I. A., har den beslutat, att till det Sydafrikanska Förbundets första gemensamma parlament nu i höst inkomma med en masspetition. Det nämnes dock icke huruvida Mr Herbert Gladstone, det Sydafrikanska Förbundets förste vicekonung, skall besökas af någon deputation till sakens befrämjande.

I våra föreställningar är det ett jättesteg från Afrika till Kanada, man tänker knappt på att detta senare ligger i en annan världsdel. Det vållas väl däraf, att den vesterländska kulturen så helt och hållet eröfrat Norra Amerika, och Kanada står genom sin förening med England Europa än närmare, ehuru på visst sätt fjärrare i sin vidsträckt ödsliga nordlighet. Rösträttsintresset där är också gifvetvis starkast i de sydliga, mest bebodda trakterna.

Det omförmäles från Toronto, att nya medlemmar komma till hvarje dag, och att man till och med väntar sig en liflig valstrid, istället för att det där som annorstädes ängsligt plär frågas: "Hvem vill arbeta? Hvem vill ingå i styrelsen?" Det berättas också, att de judiska kvinnorna samlats i "Zionssalen" för att öfverlägga om lämpligheten af att bilda en egen förening, och det betonas, att man hoppas på en snar sammanslutning af universitetsbildade kvinnor.

Och från New-York, Mrs Chapman Catts hemort, föreliggande vittnesbörd om lifaktigheten där. Efter blussömmerskornas stora strejk ha många socialt framstående kvinnor tagit mera aktiv del i frågan än förr. Tidningarna röra på sig. "Sunday World" har erbjudit Mrs Belmont att disponera tvänne spalter i hvar nummer för rösträttsfrågan, en annan tidning tillkännager, att den hvar dag skall ägna en spalt därät, och inbjuder till meningsutbyte därom. Ett massmöte af färgade kvinnor diskuterar möjligheten af sammanslutning, och de ledande kvinnorna betona skarpt nödvändigheten för kvinnorna af att arbeta och visa männen hvad de vilja.

"Man har behandlat oss som barn", sades det helt nyligen, "men nu synes man vara villig att behandla oss som medborgare, och vi måste visa oss värdiga. Vi kvinnor måste tala för vår rösträtt när och hvar vi kunna och klargöra för medlemmarna af lagstiftande kåren, att vi mena allvar".

ELLEN WESTER.

Kvinnornas stadsfullmäktigekandidat i Helsingborg.

Svar från "St. Gr".

En afgjord hatare af all onyttig tidningspolemik, skulle jag mer än gärna med tystnad bemött "deltagares" uti Helsingborgs kvinnliga valmöte inlägg, därest icke hennes artikels karaktär af öppet bref till mig, jämte den i åtskilligt vrängda framställningen af min, *fordrat* ett svar. Jag vill göra det kort.

Skulle vi icke först kunna komma öfverens om att lämna *personen* alldeles utanför? Jag vill alltså med tystnad förbigå er inledning. Att er uppfattning af saken för öfrigt i grund skiljer sig från min, är ju er ensak liksom min. Men om ni plöjer med citat ur min redogörelse och gör det bakvänt, måste jag protestera. Ehuru det visst icke var fördoldt för mig, att det fanns de som skulle betrakta vår kandidats tillbakaträdande såsom något för landets kvinnor nedsättande, bör det af satsens ställning i min artikel vara tillräckligt klart, att *jag* ingalunda såg det så. För hvarje uppmärksam läsare borde det dessutom tydligt nog ha framgått, att jag i lika hög grad ogillade Valmansförbundets handlingssätt, som jag gillade det kvinnliga återtaget, märk väl, denna gång *med bibehållen ära*. Jag kan således aldrig ha haft en aflägsen tanke på att vilja ursäkta hvad jag ansåg vara orätt. Då ni helt frankt påstår att hänsyn för Valmansförbundets nåd eller onåd varit bestämmande för denna utgång, talar ni helt visst mot bättre vetande. Ni vet äfven lika väl som jag, att kvinnorna icke ensamma kunnat drifva igenom sin kandidat. Det hade varit barnsligt — ovärdigt mogna kvinnor — att vid detta val i blindo trotsa på, blott för ett experiments skull. Det är alltid lätt att triumfera *sedan* valsiffrorna äro kända, men man gör icke ostraffadt osäkra beräkningar före valet.

Slutligen tycks det icke ha gått upp för er, att det var någonting vida mer än något i det *stora hela* så smått som ett kvinnligt partis intresse det här gällde nämligen: genomförandet af den korrekta politiska principen om det enskildas underordnande under det allmännas väl, hvilken princip för visso är lika bindande för kvinnor som för män!

Och härmed vill jag ha sagt mitt sista ord i denna fråga.

Näst att födas på denna vår vackra, goda jord vet jag intet gladare privilegium än hoppet att få lämna den, att få utvandra till en större, friare, *bättre* värld. Men kunde nationalekonomi och annan vetenskap göra nöden på jorden om intet och döden till en fredlig medborgare i samhället, som blott kommer till de gamla, och kommer liksom deras bästa vän — sömnen, — det vore härligt!

Fredrika Bremer (»Hemmen i den nya världen«).

Den nya hemlyrikern.

Nu är de stora tecknens tid,
de svåra, de många.

Bland de utställda modellerna till nationalmonument saknas följande förslag: Ellen Key med Annie Åkerhielm på högra sidan och Lydia Wahlström på den vänstra, bägge i försonade motståndares ädla ifver slingrande armarna om den höga midtfiguren, hvilken hålst borde hållas något stel och i sin uppsyn röja såväl häpnad som bekymmer.

Jag vill minnas, att jag har sett denna intagande grupp någonstans, för ett par år sedan, som sluttblå i ett ysteri spex. Hvilket profetiskt majfestskämt! Den fantastiska situation, som den aftonen roade ett exklusivt sällskap, har i dessa dagar anordnats till fägnad för hela det tidningsläsande svenska folket, icke af nödortfigt maskerade amatörer utan af själfva originalen, och sannolikt skall den äfven i denna långt imponerande form ådra sig hjärtliga applåder.

Den välvilja Annie Åkerhielm i skarp motsats till Alexandra Gripenberg nyligen visade Ellen Key genom Stockholms Dagblad kan ej undgå att erinra om den vänskap, som en gång tillfälligt uppstod mellan Herodes och Pilatus, men säkert har den en tryggare och aktningvärdare grundval. Här gömmer sig, skulle jag tro, under skärande bjärta kontraster i temperament, världs-uppfattning, åsiktssystem, lifshållning och samhällsideal en lönlig frändskap i instinkternas antipatier och fördomar, starkast förnimbar i sin af medvetandets utredningar osplittrade helhet. Så kan det skenbart paradoxala fallet inträffa, att Annie Åkerhielm utan att rubba sig en hårsån från sin gamla fasta position sträcker en systerhand mot Ellen Key.

Besvärligare måste det ha ställt sig för d:r Lydia Wahlström. Hur lång och halkig var icke vägen till hemmets dörr! Men fram hann hon dock. Ensam eller i spetsen för kvinnorörelsens hela här? Jag vet inte, jag bara frågar, af samtidspsykologiskt intresse.

Bland kvinnorörelsens ledare har d:r Wahlström genom enhälligt utkorelse intagit festtalarens plats. Det glänsande representativa sätt, hvarpå hon fyllt sitt alls icke oviktiga värf, gör det ytterligt svårt att skaffa henne en någorlunda värdig efterträdare, då hon nu "på sitt lifs höjdpunkt" öfvergår till ett annat fack.

Alldeles utan förebud sker icke denna förbluffande vändning. Nyss hördes d:r Wahlström vid en offentlig bankett, där hon hade att aftacka en rösträttsveteran för storartad agitationsverksamhet, med nyckfullt förbiseende af hyllningens mening förlägga klämman i sitt anförande till en lofsång öfver "en kvinnas vackraste samhällsgärning", som både kejsar Wilhelm och fru Anna Söderblom kunde lyssnat till med innerligt bifall. Denna utsvävning från ämnet kunde möjligen fattats som en politisk fint, beräknad att lugna och tjusa de vid högtiden närvarande herrarna, men nu klingar den i minnet som ett aningsfullt preludium till den artikel d:r Wahlström publicerade i senaste

numret af Dagny, detta märkliga programtal p r o d o m o.

Med Ellen Keys senaste bok som utgångspunkt och förevändning aflägger d:r Wahlström en oförfärad öppen, biktartad redogörelse för sin lefnadserfarenhets resultat, högt värdefull som hvarje äkta personligt dokument. Hon har efter noggrant begrundande och i lydriad för sitt väsens bud beslutit att "följa hemlifvets kallelse", hvart den än bär — troligen kommer den att mana henne ut på en lång serie nya föreläsningsturnéer kring allt Sveriges land.

Men den delvis gripande bekännelsen framträder med ett anspråk på allmängiltighet, som kan mötas af invändningar. Författarinnan öfverflyttar med ett vigt taskspelargrepp sin privata stämning på hela kvinnorörelsen. Den står på samma fläck som hon, vid hemmets tröskel, en smula matt kanske efter den mödofulla omvägen men förtjust att äntligen ha hunnit fram eller rättare tillbaka. Hvilken yrande optimism jublar icke i denna sensationella upplysning: "De ogifta kvinnornas sträfvanden äro snart nära målet"! Tillåt en intresserad utomstående att gratulera. Det var vådligt hvad det gick kvickt. Precis som med den parisiska dagliga kvinnotidningen, hvilken lyckade sin korta bana af det uppgifna skålet att den vunnit allt hvad den kämpat för; ute i stan påstods emellertid, att det var medlen som hade tagit slut.

Nej, d:r Lydia Wahlström har sett fel på klockan — ännu något sekel torde det böra dröja, innan kvinnorörelsen domnar bort i njutandet af den utomordentligt populära sorts poesi, på hvilken hon nu börjat pröva sin diktartalang i täflan med Första kammaren. Till hemlif behöfver det nu lefvande släktet lika litet uppmanas som till att äta och sofva. Bara råd och tillfälle gifves, så går det af sig själf. Jag finner det föga smakligt att upphöja till dygd och lefnadsmål det som hvilar på enkla driifter, behof af sällskap, komfort, värme, regelbundna mattider o. s. v. Kunde man inte komma öfverens om att ett hem, om något så när lyckadt, är en särdeles ändamålsenlig och angenäm inrättning, och spara sina religiösa känslor till mera ovärldsliga ting? Man har rätt att känna leda vid all den lösa och enformiga lyrik, som produceras om Hemmet — inte just snillrikare än den som i alla århundradens versböcker jollrats om Kvinnan.

I detta abstrakta idealhem är det emellertid som d:r Wahlström tror sig möta Ellen Key, och hvilken Ellen Key! Så slätkammad och beskedlig och förständig och matroniskt sedig har jag aldrig skådat "denna antikristlighets kanske förnämsta prästinna i vår tid" (anonymt flygblad). Ha de sexti åren verkligen tagit henne så hårdt? Skulle hon vara oåterkalleligen föråldrad? I denna skepnad kan hon utan anstöt uppträda i hvarje pedagogiskt sällskap och vinna insteg i hvilket landligt prästtjäll som hålst. Inte underligt att d:r Wahlström handskas förtroligt och lärarinnemässigt beskyddande med denna för ändamålet tillklippta figur, som — hör nu! — "vågar gå vissa ultramoderna tidsströmningar så starkt

GAHNS

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkänt som Svenskt Normal-Bläck, tillverkad af Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Upsala. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottenfärg, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

emot och så bestämdt ställa sig på de föraktade kalkborgarnas sida."

O du tecknens tid! Ellen Key blir klappad på sitt hvita hufvud för att hon skrivit in sig bland kalkborgarna och d:r Lydia Wahlström kallar sig öppet i själfva Dagnys spalter "en moderat kynnosaksvän". Och hr Hjalmar Söderberg som haft för sig, att hon var en särdeles lidelsefull sådan! Det trodde också jag en gång. Men sant kväder Fridolin:

Nu heter hätskhet arm om hals
och kärlek dunk i skallen.

Huck Leber.

Doktor Kerschensteiner och yrkesskolorna.

Att de föreläsningar d:r Kerschensteiner förliden vecka hållit i Stockholm öfver Münchens yrkes- och fortsättningsskolor, hvilkas organisator och chef han är, skulle på det varmaste intressera folkskolans lärare och lärarinnor är helt naturligt. Ryktet om hans utmärkta skapelse hade gått före honom, och han var redan på förhand välkommen och värderad för att han här ville göra en insats som kunde bidra att förkorta väntetiden för obligatoriska yrkes- och fortsättningsskolor i Sverige. Deras betydelse för folkskolans barn, hvilka lämna skolan redan vid 13 å 14 års ålder, kan aldrig nog betonas. Visst finns det redan nu, särskildt i hufvudstaden en hel del kurser för olika yrken, dit de mer omtänksamma föräldrarna sända barnen, men ofta är lockelsen att få en tillfällig förtjänst, om också liten och osäker, för stark, och de få genäst "ta plats" — jag tänker särskildt på flickorna — som springflickor, eller om inget dylikt erbjuder sig "hjälpa till hemma". Detta att hjälpa till hemma skulle naturligtvis under lyckliga normala hemförhållanden vara den allra lämpligaste "fortsättningsskola" för en flicka. Men hurudan blir arbetsledningen, planmässigheten och arbetsglädjen i många af dessa nutida utartade hem, där moderns husmodersförmåga och alltså auktoritet är minimal. Jag var för inte länge sedan på besök hos en flicka, som slutat skolan och skulle "hjälpa till hemma". Först och främst var ordet hem ett hån på detta mörka, oordnade, illaluktande förvaringsrum för människor. Flickan låg gråblek och olustig på en soffa, fast det var långt fram på förmiddagen. Modern snodde omkring med några ansatser till städning. Det behöfdes inte liflig fantasi för att föreställa sig hur modern, förgrämd af slit och penningbekymmer, nyss gifvit sin relighet utbrott, vare sig i en allmän klagolåt eller det gått ut öfver flickan för någon hennes försummelse. Arbetslusten förkväives snart under gnat och penningebetryck. Men ekonomin behöfver inte vara allt för usel i ett hem — det är ändå så att genom bristande insikt hos den, som skall undervisa, blir det litet bevänt med hvad flickan får lära i hemmet. Här skulle skolgång några timmar i veckan ge målmedvetenhet och överblick åt hemsysslorna, verka uppfriskande i andligt afseende, och fysisk uppfostran med gymnastik ge hälsa.

Nu kom d:r Kerschensteiner hit, och vi ha fått se hvilken välsignelse dessa skolor, som taga vara på de unga i 14—18 års åldern verkligen ha med sig. Han är så helt gripen af sin sak, hans entusiasm så varm, hans språk så konkret och enkelt, hans bilder så träffande,

att vi, genom honom som medium, i åskådlig form se hela systemet af hans stora livsverk. En genial människa med rätta hjärtat, den rätta elden! Hans hvita hår till det ungdomliga ansiktet gjorde det bara medvetet för oss, att geniet alltid är ungt, har något af barnets obrutna strålände glädje, är segervisshetens märke. Ingen fanns väl bland åhörarna som ej var helt med, ej helt gaf honom rätt.

Staten är en organism, ej en produktionsmaskin, dess organ är individerna, och de måste lära att som sådana tjäna det hela, ej genom kortsynt, oklok egoism hindra växelverkan inom samhällskroppen och slutligen skada det hela och sig själfva. Till att bli socialt kännande och handlande människor behöfs öfning — ej nog att från katedern höra om skyldigheter till stat och medmänniskor. Talaren ironiserade roligt öfver allt hörande och teoretiskt vetande i motsats till kunnande och handling. En skola är en stat i smått, och lärjungarna ha dagligt tillfälle att i handling öfva sig till att tjäna det gemensamma bästa. För att bli en samhällsnyttig människa måste man ha arbetsduglighet, arbetsglädje och säkerhet på sitt eget arbetsområde. Detta är yrkesskolornas stora uppgift att beforda. Detta kan också naturligtvis den skicklige, för sin lärling intresserade handtverksmästaren ge. Men hur är det hos en, t. ex. skomakare, som inte är skicklig, som har litet arbete? Där blir läropojken ofta använd till alla möjliga sysslor och ärenden. Men att göra bra skor lär han sig inte. I hvilket fall, yrkesskolan vill rädda människorna från tidens stora fara att bli ensidiga yrkesspecialister. De få en hel dag i veckan vara i yrkesskolan och där göra samma arbete, använda samma verktyg som de 5 dagarna de äro i verkstaden hos mästaren. Men i yrkesskolan inskränkes inte deras verksamhet till ett litet hörn af yrkesområdet. De få öfva sig inom yrkets olika grenar, de få göra upp kostnadsförslag och studera fysik och kemi i den mån det står i sammanhang med det material de begagna. De få öfverblick och förståelse för yrket i sin helhet. De skola vara människor, harmoniskt utvecklade, sunda och glada åt lifvet. Därför tillgodogöras deras behof af nöje och rekreation genom litteraturläsning, ej plockigt och mångahanda, utan t. ex. ett drama läses grundligt, och uppförandet därpå åses sedan på den förnämsta scenen. I yrkesskolan gymnastiseras och göras utflykter, där finnes tillgång till boklån m. m., m. m.

Först och sist lägges an på elevernas självverksamhet i arbetssalen, i ritsalen, i laboratoriet.

I München finnas nu omkring 50 yrkesskolor och 12 allmänna fortsättningsskolor för dem som äro utan anställning eller ha plats som springpojkar e. d., och de besökas af 20,000 lärjungar. De äro i allmänhet obligatoriska för åldern 14—18 år, men frivilliga för dem, som äro öfver denna ålder, finnas också. Utomordentligt goda skioptikonbilder läto oss se lifvet i Münchens yrkesskolor. I stora salar med rik tillgång på luft och ljus voro inrättade allehanda verkstäder. I München, där konsthandverket är af så stor betydelse, äro verkstäderna för modellering, dekorationsmålning, gipsgjutning särskildt talrikt besökta.

Skräddare- och skomakare- och snickareskolor finnas naturligtvis. En skola för barberare med profrakning i full gång fingo vi se, en för sotare, där en stor fullständig modell af eldstadsanordningarna i ett hus var uppställd i salen, skola för slakt i förbindelse med kreatursstall för att lärlingarna skola lära sig att "värdera en levande oxe till sitt rätta pris", för kypare, där vi se ett stort bord dukadt till stor middag efter alla konstens regler, trädgårdsskola m. fl.

I München äro arbetsgifvarne så förstående för dessa

REALIN

är samtidens förnämsta lackeringsfärg och bör användas för all slags målning i hemmet. Småburkar å 1 kr. å REALIN-DETALJEN, Sturegatan 36, Stockholm.

MÄLARBADET

11 Handverkaregatan 11.

BAD-TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 — 38 15

A. T. 93 43 — 93 44.

yrkesskolor att de gifva lärlingen tillåtelse att använda en dag i veckan i skolan utan att det medför afdrag af dagspenningen, en del handtverksmästare lämna undervisning där, arbetsgivare skänka också material till undervisning. "Här får lärlingen förstöra material; om han ingenting förstör, lär han ingenting".

Några interiörer från de kvinnliga yrkesskolorna fingo vi inte se. Enligt d:r Kerschensteiner undervisas där i allmänhet i huslig ekonomi, i de frivilliga finnes en afdelning för handelskunskap och en för yrkesutbildning på en del andra områden. De kvinnliga yrkesskolorna äro enligt föreläsaren, jämfördt med de manliga, ännu något efter. Om d:r Kerschensteiners uttalade förhoppning, att vi i Sverige snart också måtte få våra yrkesskolor allmänt införda, på vårt sätt, efter härvarande förhållanden lämpade, går i uppfyllelse, så vilja vi också hoppas, att de kvinnliga yrkesskolorna ej komma i disproportion till de manliga med afseende på omfång och antal. De svenska flickorna ha i allmänhet inom alla samhällsklasser en så vaken, utpräglad lust att bli någonting — jag har hört mer än en utlänning observera och beundra detta drag. Det finns så många unga flickor på landet och i de mindre samhällena, som ej veta hvad de skola taga sig till med sin verksamhetslust, de ha ej råd att fara in till en större stad och gå igenom någon kurs, att söka plats på annons, då man inte kan "någonting ordentligt", är vanskligt, att slutligen ta hvad plats hvar som helst för underbetalning blir heller inget bevändt med. Så mycken nedstämdhet och tids- och kraftslöseri, som skulle varit borta, om öfverallt finnes kurser, skolor för arbete! För användning af kvinnoarbete finns det i Sverige så särskildt många områden. Hur mycket har ej sagts om nödvändigheten af kvinnans målmedvetna insats för att åt småbruksrörelsen vinna framgång. De lämpliga lärarinnekräfterna i landthushållning finnes redan. De utbildas på Rimforsa husmoderskola i Östergötland. Den är som bekant stiftad af Fredrika-Bremer-Förbundet, och det är i högsta grad önskvärdt att den genom understöd allt framgent kan upprätthållas som ett led i den stora yrkesskoleverksamheten. De som gå ut ur Rimforsa skola ha kompetens att vara lärarinnor i landthushållningens olika grenar, trädgårdsskötsel, hönsskötsel, biskötsel och hemslöjd, att alltså leda sådana kurser, som för de kvinnliga ungdomen på landet i första hand vore önskvärda.

Doktor Kerschensteiner har säkert genom sin öfvertygande upplysande föredrag här gjort mycket för att föra frågan om obligatoriska yrkesskolor för gossar och flickor ett godt stycke närmare sin lösning, och vi äro honom djupt tacksamma för dessa hans tre föreläsningaftnar, hvilka han gjort till lika många högtidsstunder till arbetets ära.

Ida Buergel Goodwin.

Kvinnornas stora kommunala möte i Stockholm.

Det starka intresse, hvarmed Stockholms kvinnor detta år i känslan af sina nyförvärfvade kommunala rättigheter och de därmed följande förpliktelserna deltaga i förberedelserna till stadsfullmäktigevalen, har äfven utmynnadt i anordnande af ett stort offentligt kommunalt möte, som afhölls sistlidne söndag i Norra Latinläroverkets stora sal. Initiativtagare voro styrelserna för Stockholms F. K. P. R. och för ett flertal kvinnoföreningar i hufvudstaden.

Den med flaggor rikt dekorerade sollenitetssalen fylldes på utsatt tid af en talrik och intresserad publik, så godt som uteslutande kvinnor, uppgående till väl ungefär ett tusental. Mötet öppnades af L. K. P. R:s ordförande d:r Lydia Wahlström, som i ett kort anförande framhöll hvilket märkesår 1910 är för kvinnorna genom att de vidgade kommunala rättigheterna nu tillfallit dem samt pekade på att om det fanns något område, där de olika partiernas kvinnor kunde samarbeta, så torde det vara på det kommunala. D:r Wahlström slutade med att betona, att de kommunala rättigheter kvinnorna nu kommit i besittning af gifvo dem ett ökad politiskt inflytande och att detta måste brukas till att söka inverka på Första kammarens sammansättning i riktning att där få in vänner af den kvinnliga rösträtten.

Ordet lämnades därpå till d:r Valfrid Palmgren, Allmänna Valmansförbundets designerade kandidat, som dock började med att framhålla att hennes kandidatur ännu icke definitivt faststälts samt att hennes anförande icke var något programtal. Hvad hon ville tala om var folkuppfostrans betydelse och hvilken stor social uppgift denna var. Det är icke nog med den första elementära skolbildningen, som sedan följes af utbildningskurser; skolor göra icke ensamt till fyllest. Samhället måste se till att tillfälle till vidare utveckling alltjämt beredes. Bibliotek, som ge tillfälle till självstudier, ej minst fackstudier måste finnas. Yrkesskolor böra inrättas. En verklig nationaluppfostran måste gifvas, omfattande alla samhällsklasser, fattiga och rika, hög och låg. Hvarje medborgare är skyldig till någon verksamhet inom eller utom hemmet, måste själf uppfostra sig därtill. Och en god folkbildning medför godt medborgarskap. Bildningen är ock vägen till lycka. Ej en ensidig, teoretisk bildning, men en bildning som utvecklar personligheten och som därmed gör lifvet rikt. Folkuppfostran kan äfven om något bidra till att utjämna klassmotsatserna och närma människorna.

Det väl framförda föredraget belönades med lifliga applåder. Sedan en manskör afsjungit några fosterländska sånger togs ordet af doktorinnan Vretling, som istället för Hvita Bandets kandidat, fröken Francke, som var hindrad tala, framhöll nykterhetsarbetets stora betydelse. Utgående från orden: "Nykterhetsarbetet är ej allt, men allt sammanhänger med nykterhetsarbetet", framdrog talarinnan de förfärande verkningarna af alkoholmissbruket, hvilka återfalla på samhället. Utan alkoholbruk finnes intet alkoholmissbruk, och därför är lösen: bort med rusdryckerna. Fru V. slutade med en vädjan till den stora kvinnokåren att vid stadsfullmäktigevalen arbeta för nykterhetssaken, en af vägarna att skapa en sedligt stark nation.

Mötets sista talarinna var fru Emilia Broomé, af liberalerna uppställd kandidat, som framlade ett mera detaljeradt kommunalprogram än de föregående talarne. Betonande att åtgärder af förebyggande karaktär äro det viktigaste af allt, att det är mycket klokaré och barmhärtigare att hindra individer från att sjunka än att först efteråt söka gripa in och bättra på, uppehöll talarinnan sig vid uppfostrings-, bostads- och socialhygieniska frågor, äfven berörande nykterhetsarbetets betydelse samt samhällets plikt att ordna barnavården. En viktig punkt vore folkskolan som bottenskola, ett medel att förebygga klasshat.

Fru B. slutade med att framhålla vikten af särintressenas underordnande af det stora, allmänna intresset till det helas, allas väl, på det ej det hela brister sönder i allas kamp mot alla. En enig sammanhållning af partierna, baserad på hänsyn för de olika meningsgrupperna, vore mera än någonsin nödvändig när det nu arbe-

tas med proportionell valmetod, utan detta kan intet uträttas. I kommunalpolitiken böra, hvad kvinnorna angår, ej några särintressen spela in, deras stora politiska fråga, rösträtten, kommer här ej med, och de böra helt samarbeta med männen. Det förberedande gemensamma valarbetet, som nu ägt rum, i hvilket fall som helst inom hennes eget parti, det hon bäst kunde bedöma, yttrade talarinnan, hade varit särdeles godt, och så skulle det äfven vara. Ej en gruppering af män mot kvinnor eller kvinnor mot män. Gemensamt arbete, prägladt af ömsesidig respekt för hvarandra, med gagnande resultat för hela det gemensamma samhället.

Med afsjüngandet af "Du gamla, du fria" upplöstes mötet.

Gefleborgsförbundets af F. K. P. R. andra årsmöte.

I Hudiksvall, där till rösträttskvinnornas ära ganska allmänt under mötesdagarna flaggan hissats i topp, samlades den 4 och 5 mars representanter från olika F. K. P. R. inom Gefleborgs län till sitt andra årsmöte. Förbundet räknar nu 14 anslutna föreningar.

Första dagens f. m. sammanträdde de delegerade till enskilda förhandlingar under ordförandeskap af fru Stina Rodenstam, Hudiksvall. Stadgar ansågos fortfarande obehöfliga, hvarför riktlinjer för förbundets arbete till nästa årsmöte uppgjordes. Således beslöts att Gefleborgsförbundets angelägenheter fortfarande skulle handhafvas af en kommitté bestående af ett till Gefle förlagdt arbetsutskott jämte ordföranden inom hvar och en af de öfriga föreningarna. Sedan års- och revisionsberättelserna föredragits beviljades den afgående kommittén full och tacksam ansvarsfrihet, hvarefter till arbetsutskott valdes fru Klara Lindh, ordf., fröken Anna Sundbom, sekr., och fröken Anna Lindborg, kassaförv. med fröken Marta Schrewelius och fru Anna Thunborg, Ljusdal, som suppleanter, den senare då också som speciellt ombud för Helsingland. Till revisorer valdes fröknarna Gertrud Viklund och Helga Wesslén, Gefle. Efter inbjudan från Ljusdals F. K. P. R. beslöts att hålla nästa årsmöte i Ljusdal i samband med påskhelgen. Bl. a. diskuterades lämpligaste sättet att intressera och kvarhålla medlemmarna inom landsortsföreningarna samt nyttan af sommarmöten. En föredrags-turné genom länet med fru Frigga Carlberg som talare beslöts att anordna i april. Telegram utväxlades med Landsföreningens verkställande utskott samt några enskilda föreningar.

På aftonen var offentligt möte anordnad å stadshussalongen, som pryddes med flaggor och för tillället rikt eklärerats; så strålade ofvanför talarstolen i elektrisk ljus de välbekanta bokstäfverna: "F. K. P. R." Flera hundra personer, såväl män som kvinnor, närvaro och följde fru Ellen Hagens föredrag i kvinnorösträttsfrågan med stort intresse samt uttryckte sitt bifall med lifliga applåder. Vid mötet sjöngs bl. a. också "Kvinnornas medborgarsång" med ny särskildt för detta tillfälle af kompositören Hägg satt melodi.

Efteråt var sittande supé anordnad för bortåt ett hundratal deltagare, hvaribland märktes stadens borgmästare, stadsfullmäktiges ordförande, domhafvanden, representanter för pressen m. fl. framstående män. Tal höllos af och för gästerna samt af borgmästaren, som talade för kvinnornas deltagande i det sociala arbetet. Aftonen förflöt under den angenämaste stämning och med omväxlande sång och musik.

Andra dagens f. m. upptogs af möte med Gefleborgsförbundets delegerade och Hudiksvalls F. K. P. R., då frågan om tidningen Dagny dryftades, hvarvid en kommitté på 6 personer tillsattes för att verka för tidningens spridning inom Hudiksvall.

Frågan: "De unga kvinnornas praktiska fostran", inledd af fru Stina Rodenstam, väckte mycket intresse, och beslöts i denna fråga att Gefleborgsförbundet skulle utgifva en af fru Rodenstam författad broschyr till ledning vid frågans diskuterande inom de olika föreningarna. Dessa hafva redan att yttra sig om ifall från Gefleborgsförbundets sida något borde göras för frågans realiserande. Desslikes uppdrogs åt Hudiksvallsföreningens styrelse att ingå till bestyrelsen för Helsingestämman med anhållan att plats på programmet för sommarens möte måtte lämnas också åt denna fråga.

Sista aftonen höllos tvänne offentliga föredrag å Goodtemplarlokalen, af fru Hagen om "Londonkongressen och rösträttsarbetet i England", med många belysande skioptikonbilder, hvarefter kollekt upptogs till förmån för den internationella kongressen i Stockholm 1911, samt af fröken Clara Wahlström, kallad af Arbetareinstitutet, om Samhällsanda, båda åhörda af en fulltalig och tacksam publik. Efter dessa föredrag hade Hudiksvallsföreningen anordnat afskedssupé för deltagarne i länsmötet och härvid afsändes ett tacksamhetstelegram till borgmästare Lindhagen för hans senast visade intresse för kvinnornas medborgarfråga.

Det tilländalupna mötet var rikt på andligt utbyte, och den gästfrihet och den sympati, hvarmed de främmande deltagarna omgäfvos, var helt enkelt storartad. Icke minst tog detta sig uttryck i stadens press, såväl den konservativa som den liberala, och man märkte i mångt och mycket en ny tingens ordning och att opinionen nu i långt högre grad än förr vändt sig till förmån för kvinnans rösträttsfråga. Att mötet fick den storstilade karaktär, som präglade dessamma, och blef så i allo lyckadt, får dock i första rummet tillskrifvas Hudiksvallsföreningens stora offervillighet och utmärkta arrangemanger.

Klara Lindh.

Riksdagen.

Lagutskottet har tillstyrkt hr Lindhagens motion om skrifvelse till regeringen med begäran om förslag till bestämelse att kvinna må äga rätt att söka och innehafva klockarebefattning

Motionen har nu gått igenom i bägge kamrarna.

Notiser.

De norska kvinnornas rösträtt. Från Norge meddelas att förslag om allmän kommunal rösträtt för kvinnor framlagts för odelstinget af en del stortingsrepresentanter. Som den politiska rösträtten tilldelats kommunalt röstberättigade kvinnor, skulle en utvidgning af den kommunala rösträtten äfven, synes det, medföra utvidgad politisk rösträtt.

Landtdagsvalen i Finland. I föregående veckas nummer af vår tidning återgafs en notis ur Nnlände enligt hvilken 50 kvinnor skulle ha invalts i finska landtdagen, en notis, som emellertid visat sig vara felaktig. Valresultatet är att 17 kvinnliga ledamöter invalts, hvaraf 3—

Vera Hjelt, yrkesinspektör, Hedvig Sohlberg, seminarieföreståndarinna och Dagmar Neovius, redaktör, — tillhöra svenska folkpartiet; 2 — Tekla Hultin, fil. dr och Tilda Löthman, folkskollärlarinna, — äro ungfinnar; 2 — Hilda Käkikoski, lärarinna och frihervinnan Ida Yrjö-Koskinen — suometarianer; samt 10 socialdemokrater, bland hvilka man återfinner de kända namnen af Miina Sillanpää och Hilja Pärssinen, tidningsredaktörer.

Föreningsmeddelanden.

Fredrika-Bremer-Förbundskretsen Malmö—Lund med omnejd hade den 28 februari årsmöte i Malmö, under ordförandeskap af fröken Anna Nilsson. Års- och revisionsberättelserna föredrogos, hvarefter decharge beviljades styrelsen. Den 2 mars hölls kretsmöte i Lund, under ordförandeskap af läroverksadjunkt G. Blidberg.

På båda mötena förelåg till behandling ett förslag om kretsens delning i två kretsar, en för Malmö och en för Lund, till hvilka omnejden efter önskan kunde ansluta sig. Förslaget till denna delning, som utgått från styrelsen, har sin orsak i att styrelsens arbete visat sig blifva alltför kräfvande. Meningen är dock att de båda kretsarna skola samverka med hvarandra och att deras medlemmar skola äga tillträde till hvarandras möten. Detta förslag blef på båda mötena antaget, och den förutvarande gemensamma styrelsen fick i uppdrag att fungera tills hela delningen af ekonomi, arkiv m. m. ägt rum.

Kretsen har en 4-årig, liflig verksamhet bakom sig. Medlemsantalet uppgick på tredje året till 500, samtidigt som nya uppgifter erbjödo sig och förbundskretsens möten kunde begagnas som forum vid framförandet af sådana idéer och önskemål som lågo inom kretsens intressesfär.

Arbetsättet har i allmänhet varit så, att kretsen samlats till 7 à 8 möten årligen, hvarvid föredrag hållits, hvilka ofta dels resulterat uti uppdrag, som förbundskretsen fristående företog. Som exempel på de förra må nämnas: ökandet af Malmöhus läns stipendium i F. B. F:s stipendiefond, Solidar-utställningen i Lund 1907 m. m.; som exempel på fristående från föreningen: Tjänstemännens samköpsförening i Malmö, Yrkesskolan för huslig ekonomi vid Arbetsklassens Barnhem i Lund och ett hem för arbeterskor i Malmö. Samarbeta med andra föreningar har ock ägt rum. På så sätt ha kurser i samhällslära och i affärsjuridik anordnats, en bostadsundersökning i och för eventuell bostadsinspektion pågår i Malmö och en platsförmedling för kvinnor med högre skolbildning håller där på att ordnas.

Efter delningen kommer gifvetvis ej kretsarnas arbete att få den omfattning eller bredd som hittills, men komma dock att hvar för sig fortsätta i ungefär samma riktning som förut.

Skaraborgs länsförbund af F. K. P. R. hade sitt årsmöte söndagen den 2 febr. i Stenstorp. Fem föreningar voro representerade, och alla ombuden mottogs med utsökt gästfrihet af lokalföreningens ordf., fru Julia Rydström.

Förmiddagens enskilda möte öppnades af Skaraborgs länsförbunds ordf., fru Andriette Florén, Mariestad. Det beslöts, att årsmöte skulle hållas och medlemsavgifterna inkasseras före den 1 april hvarje år. Inbjudning för nästa årsmöte till Mariestad framfördes af fru Florén och antogs tacksamt. Fröken Wallmark, Skara, anmodades att utsända frågeformulär till länets alla landstingsmannakandidater. Vidare beslöts anskaffa kvittensblock med 100

blanketter i hvar bok och å hvarje kvittos baksida trycka det hufvudsakliga af stadgarna samt orden: "Stöd arbetet för kvinnans politiska rösträtt genom att intressera edra vänner samt ekonomiskt främja detsamma."

Det har visat sig svårt att intressera landsbygdens kvinnor för rösträttsrörelsen, och endast i några få fall har från deras sida tagits initiativ till anslutning till F. K. P. R. Det beslöts, att landsbygdens kvinnor i norra valkretsen skulle inbjudas att sluta sig till Mariestads F. K. P. R., i södra till Skara. Man hoppas därigenom lättare än nu kunna beräkna, när utsikter kunde finnas att bilda förening å en plats eller där anordna föredrag i social-politiska ämnen.

Efter middagen hölls offentligt möte i folkhögskolans sal, som var fylld af en intresserad publik. Mötet öppnades af fru Rydström, som yttrade några varma ord om det fosterländska i kvinnornas sträfvan efter medborgarskap. Fil. kand. Clara Lundh, Sköfde, uppläste en del citat från Första kammarens debatt om kvinnans politiska rösträtt, hvarefter fru Lindberger, Mariestad, gaf en sakrik och intressant historik af rösträttsrörelsen. Fru Velander talade om dess politiska neutralitet, hvarvid hon framhöll, att i enlighet med vår grundlags anda skall det politiska lifvet grundas på fri och öppen diskussion, där hvar och en frambär sin åskådning utan tryck vare sig af ekonomisk eller annan art, att individens rörelsefrihet är en grundprincip i F. K. P. R. och vinsten af att skarpt och fint utmejslade åskådningar af vidt skilda arter mötas där är en mångsidig, sakrik och hänsynsfull behandling af hvarje fråga. Fru Florén läste upp "Kvinnornas medborgarsång" samt talade om den kommunala reformen. Mötet afslöts med "Du gamla, du fria...", som sjöngs unisont.

Ordförande i länsförbundet är fru Andriette Florén, sekr. fru Jenny Velander, kassaförvaltare fru Jenny Lindberger.

Föreläsningsverksamheten. I Gössätters F. K. P. R. föreläste fru Jenny Velander den 19 febr. om Kvinnan och politiken".

På anmodan af Lilla Edets F. K. P. R. föreläste fru Frigga Carlberg den 22 febr. därstädes öfver "Röstandets etik" inför en tacksam och talrik publik.

Kumla F. K. P. R. hade den 23 februari sitt årsmöte; års- och revisionsberättelserna upplästes samt godkändes.

Styrelsen erhöll full och tacksam ansvarsfrihet för det gångna året. Därefter företogs val af styrelse, hvarvid till ordf. valdes fru Hilda Ekman efter fröken Andersson, som undanbedt sig återval, v. ordf. blef fröken Vienna Mesterton, till sekreterare återvaldes fru Gerda Åström och till kassaförvaltare fru Hanna Björk, dessutom nyvaldes fruarna Maria Olsson, Stina Ström och fröken Betty Olsson.

Revisorer blefvo, fru Anna Fransson och fröken Kerstin Andersson, suppleanter fru Emeli Velin och fröken Alma Rizell.

Mötet beslöt att omedelbart rekvirera och sprida följande flygbladuppdrag: "Kvinnan i hemmet och samhället". af kyrkoherde Hallberg, "Nykterhetsfrågan och kvinnans rösträtt" af Sigrid Kruse, "Hur kunna gifta kvinnor förvärva kommunala rättigheter?" "Frågeformulär att tillställas landstingsmannakandidater för besvarande" samt fullmaktsblanketter till landstingsmannavalet.

Sprid Dagny!

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

YNGRE, elementarbildad flicka önskar plats i familj, helst i stad att vara barn behjälplig med läsläsning och musik. Van vid matlagning och villig deltaga däri. Svar till "Intresserad", Jönköping p. r.

SOM hjälp och sällskap åt sjuklig dam eller herre önskar exam. sjuksköterska plats. Godarek. finnes. Svar till "Syster", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå. Stockholm f. v. b.

BÄTTRE 30-års flicka önskar plats å större landtgdärd eller hem på landet, där tillfälle gifves att grundligt lära hushäll. Är för öfrigt villig deltaga i sömnad och andra förefallande göromål. Den sökande kan, om så erfordras, betala något för sig. Svar till "L. W." Jönköping p. r.

Sjuksköterska.

utex. från Akad. sjukhuset i Uppsala, söker anställning nu genast. Svar till "A. S." Åtrafors p. r.

Som hjälp och sällskap

åt sjuklig dam eller herre önskar ex. sjuksköterska plats. Goda rek. finnes. Svar till "Syster", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå Stockholm, f. v. b.

25-ÅRIG, frisk och stark flicka, kunnig i enklare och finare matlagning, något handarbete, önskar plats som husföreståndarinna i enklare hem, eller som hushållsfröken i större hem. Muntliga rek. kan erhållas. Svar emotses tacksamt "E. P.", Villa Hult, Kneippbadet.

UNG, bättre flicka som i höst genomgått »Nya hushållskolan» (Cronius, Sthlm) och för öfrigt kunnig i handarb. samt allt som förekommer i ett väl ordnad hem söker plats i familj eller hos äldre dam. Helst i Sthlm eller dess närhet. Svar "Ordentlig", Kalmar p. r.

VÄRMLÄNDSKA, något hushållsvan, önskar plats som hjälp och sällskap i bättre hem, eller hos äldre ensam dam. Kan äfven biträda med läsläsning om så önskas. Svar till "L. N.", Sillerud.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

UNG anspråkslös huslig flicka önskar plats nu genast eller till våren, i aktad familj, att gå frun tillhanda. Är van samt villig att deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål. Är kunnig i enklare sömnad samt hårskötsel. Svar tacksamt "Våren 1910", Varberg p. r.

23-årig musikalisk flicka

önskar plats att förestå ett hem. Utmärkta betyg från föregående flerårig plats i familj. Svar till »Godt hem», Malmö p. r.

UNG, bildad flicka, kunnig i matlagning, bakning och allt hvad som hör till ett hems skötande, linessöm och finare handarbeten, önskar plats i god familj. På lön fästes intet afseende. Svar till »Home», Malmö p. r.

Enkel, bättre flicka

önskar, mot fritt vivre under några månader komma till prästgård eller större egendom, att deltaga i hushäll. Svar emotses tacksamt af »H. S.», Sibbhult p. r.

HUSHÅLLSFRÖKEN, sällskap eller som verkligt duglig hjälpereda, söker bildad, pålitlig småländska snarast plats i god familj där jungfru finnes (helst stockholms-trakten). Är frisk, gladt lynne, praktisk, utpräglat ordningssinne. Bet. från hushållssk., goda rek. Sv. till "Verksamhet 1910" Kalmar p. r.

UNG, bildad flicka, som genomgått kurser i trädgårdskötsel i Sverige och utomlands, önskar praktiskt arbete öfver sommaren. Villig att undervisa. Talar tyska flytande. Svar till "April 1910", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

BÄTTRE anspråkslös flicka som genomgått slöjd- och hushållsskolan i Vinslöf, varit betalande hushållselev i prästgård, önskar plats i mindre familj den 1 maj som husmoders hjälp; är villig deltaga i alla förekommande göromål. Vill anses som familjemedlem; lön önskas. Svar till Postfack 33, Markaryd.

23-ÅRIG flicka, musikalisk och intresserad för husliga bestyr, önskar åtfölja ensam dam eller familj till utlandet. Kunnig i matlagning, bakning, sömnad och alla i ett hem förekommande göromål, äfven vana med barn. Finaste ref. Svar emotses tacksamt till "Våren 1910", Falun p. r.

LEDIGA PLATSER.**Föreståndarinnebefattningen vid Kristinehamns Elementarläroverk för flickor**

är till ansökning ledig före nästkommande mars månads utgång. Sökande bör hafva genomgått Högre lärarinneseminarier i Stockholm eller äga därmed jämförlig kompetens.

Aflöning enligt lag med husrum, bestående af tre rum och kök, lyse och vedbrand. Friskbetyg erfordras. *Kristinehamn den 24 Febr. 1910.*

STYRELSEN.

Vid Kristinehamns Elementarläroverk för flickor

finnas fyra ordinarie ämneslärarinnebefattningar till ansökning lediga före nästkommande mars månads utgång, i följande ämnen:

En lärarinna i kristendom, modersmålet och historia; en lärarinna i matematik, naturkunnighet och geografi; en lärarinna i modersmålet, historia, geografi och matematik; en lärarinna i engelska, modersmålet och franska.

Utbyte af ett eller annat ämne kan ske, allt efter omständigheterna. Lagstadgad lön jämte pensionsbidrag. Friskbetyg erfordras.

STYRELSEN.

Västerås högre Elementarläroverk för flickor.

Lärarinneplats ledig från och med nästa termin. *Ämnen:* Svenska (hufvudsakl.) historia och kristendom. *Kompetens:* Högre lärarinneseminarium eller motsvarande. *Begygnelselön:* 1,500 kr. samt bidrag till pensions- och sjukkasse-afgifter. *Ansökan* insändes senast d. 20 mars till rektor Th. af Billbergh.

Vid Visby högre flickskola

är en lärarinneplats ledig, att tillträdas höstterminen 1910, med undervisningsskyldighet (full tjänstgöring) i kristendom på högre stadiet, samt svenska, biologi och tyska på lägre eller mellanstadiet. *Kompetens:* afgangsexamen från Högre lärarinneseminarier eller läroverk med samma kompetens. Aflöning i enlighet med bestämmelserna i kungl. kungörelsen d. 29 okt. 1909.

Ansökningar, åtföljda af kompetens- och läkarebetyg, böra insändas inom denna månads utgång, under adress landskamreraren O. Abelin. Visby den 4 mars 1910.

STYRELSEN.

FÖRESTÅNDARINNA, dugande, frisk, goda refer. 32—45 år, sökes för Folkärna Barnhem till 1 maj. Lön 400 kr. Hemmet har 11 flickor 8—16 år. Ansökan till d:r Th. Winblad, Krylbo.

Kungörelse.

Plats för examinerad epidemisjuksköterska å nya epidemisjukhuset härstädes med tillträde den 1 april 1910 kungöres härigenom ledig. Årlig lön 450 kronor utom kost, fri bostad, lyse och vedbrand. Ansökningshandlingar ställas före den 15 mars 1910 till direktionen. Enköping i febr. 1910.

DIREKTIONEN,

Sjuksköterskeplats.

Befattning som sköterska vid Svegs sjukstuga blir ledig den 1:sta nästkom. mars. Sköterskan är tillika hushållerska (bör alltså vara kunnig i matlag.) och anställer samt aflönar själf piga. Årligt årsarvode, däri inbegripet lön åt pigan, är 630 kr., med tillfälle till extra inkomster. Ansökning insändes under adress Sjuktugan, Sveg.

Vid

Högre Elementarläroverket i Halmstad för kvinnlig ungdom

äro från och med nästa läsår tvänne lärarinneplatser lediga med undervisningsskyldighet den ena i *Historia, Modersmålet* och *Engelska*, den andra i *Biologi, Geografi* och *Matematik*. Högre kompetens fordras. Lön enligt lag. Pensionsbidrag. Ansökningar, åtföljda af läkarebetyg, insändas till Föreståndarinnan före den 22 mars.

Styrelsen.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom

Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Fördelande och smärtstillande

verkar Salubrinbehandling såväl å hämorrhoider som å blodstockningar i allmänhet, då det användes utspädt och på sätt som i bruksanvisningen meddelas. Tillhandahålles i Parfym-, Speceri- & Färgaffärer. Partilager hos Geijer & Co., Akademigränd 1, Stockholm.

Sprid Dagny!

Två nya svenska original!

I bokhandeln har utkommit:

Paul Meijer-Granqvist:

Carl Gustafs lifknekt.

Historisk roman från Sveriges storhetstid. Pris 4 kr.

Vera Skeeberg:

Fröken Sprakfåle.

En modärn kvinnas historia. Pris 1:50.

F. C. Askerbergs Bokförlagsaktiebolag, Stockholm.

Gynna

Dagnys annonsörer!

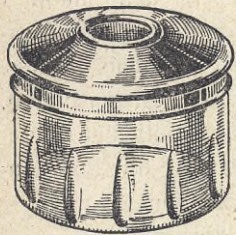
Lektioner i Linnesömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

PRAKTISK

NYHET

FÖR

DAMER.

Vängåf-
vans tolett-

ask för afkammat hår. Pris kr. 2:—
Till landsorten mot efterkraf. Vän-
gåfvan, Vasagatan 15—17, II tr.

Stockholm, R. T. 122 69, A. T. 222 15.

Rekvirera Vängåfvans katalog.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas värdsamt.

OBS.! Gamla möbler renoveras
och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: 1/2, 12—2 och 1/2, 6—1, 7 e. m.
Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40).
Mottag. 10—3. Andra tider efter
öfverenskommelse.

Parfymmer.

Stort och rikhaltigt lager af
de utsökt finaste parfymmer från
de förnämsta utländska firmor,
finare och enklare tvålar, kam-
mar, borstar samt finare toalett-
artiklar. Order till landsorten
mot efterkraf.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11
63 Drottninggatan 63

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska
Snörlifssömmeriet, Norrmalmstorg
1, 1 tr.

STOCKHOLM.

ROSABRIN

är ett absolut-säkert medel mot röd näsa.
Bruksanvisning medf. Endast hos fru
HOLMIN. Lästmakaregatan 8, i p.
STOCKHOLM.

FRU E. HOLMIN, Lästmakaregatan 8, n. b.

Hygienisk ansiktsbehandling. Vibrationsmas-
sage & Elektricitet, Manicure, Fotbehandling,
Handbad för kyllda händer.

Tel. Brunk 31 99.

Största fabrik i Skandinavien för

Damhårarbeten.

Färdiga arbeten i tusental, prima
svenska hår i äkta naturfärger.

Herr o. Fru E. Malmberg.

58 Klarabergsgatan 58.

7 meter mörkblå Damcheviot tjock stark
vintervara 70 cm bred finnes äfvén i svart,
grå, brun eller röd färg till 4,20. Blustyg
2,5 met. prima velourflanell, 70 cm. bred i
100-tals vackra mönster, som vanligen kostar
75 öre m. erhålles till 1 kr., 10 bitar 9,80.
Tillskrif Otto Oskarson, Gamla Kungs-
holmsbrogatan 23 A., Stockholm.

Agdatorps Trädgårdsskola för kvinnor

börjar 11:te sommarkursen den 1 April.

Statsanslag för en frielev.

Prospekt och närmare upplysningar lämnas af

Fröken I. SCHMIDT, Karlshamn.

Fem präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom.
Fritt efter Jules Verne af Alfred
Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspetin. Kar-
tonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning
af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illu-
strationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling
sagor af
Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris
75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn
och ungdom. Fritt
efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustratio-
ner af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och
ungdom af Marie Lou-
Charles G. Gordons lif och stordåd, 304 sidor,
33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

TILL SVERIGES KVINNOR.

DRICKER NI KAFFE?

En onödig fråga menar Ni. Då en annan fråga. Dricker Ni
Karlbergs Specialblandning å 1,60 pr kg? I annat fall bör Ni
från i dag börja med detta kaffe, ty på samma gång det är
billigt är det af synnerligen god kvalitet. Gör ett försök. Ni
blir nöjd.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller postförskott.

K. W. Karlberg, Kontors- och Postadress Idungatan 5.
Butiker: Mästersamuelsg. 11, Döbelnsg. 44, Norrtullsg. 24,
STOCKHOLM.

KLIPP ANNONSEN!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Fredrika-Bremer-Förbundet utarbetar plan till kvinnlig yrkes-
skola i Stockolm.

Vår rösträttsfråga. Hr Lindhagens interpellation.

Stockholms kvinnliga stadsfullmäktigekandidater.

Från världens rösträttsfält. Af Ellen Wester.

Den nya hemlyrikern. Af Huck Leber.

Dr Kerschensteiner och yrkesskolorna. Af Ida Buerger
Goowin.

Kvinnornas stora kommunala möte i Stockholm.

Kvinnornas stadsfullmäktigekandidat i Helsingborg. Svar från
St. Gr.

Gefleborgsförbundets andra årsmöte. Af Klara Lindh.

Riksdagen.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.